MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Paras vastaisku ääriliikkeitä vastaan on rakentaa uutta toivoa ja turvallisuutta. **SATAKUNNAN KANSA PÄÄKIRJOITUKSESSAAN EU-VAALITULOKSESTA**

Vaalitulos näkyy sisäpolitiikassa

Eurovaalien tulos aiheuttaa tuskin suurta linjamuutosta Suomen EU-politiikkaan. Sen sijaan sisäpoliittisia vaikutuksista on vaikeampi ennakoida.

Kokoomus säilytti asemansa suurimpana puolueena, muttei kyennyt kuitenkaan voittamaan yhtään lisäpaikkaa. Kokoomuksen kannatus jäi edellisvaalien tasolle.

Samaan edellisvaalien tasoon pääsi myös keskusta, joka säilytti kokoomuksen tavoin kolme paikkaansa.

Keskustalle hyvä tulos oli kuitenkin henkisesti tärkeä. Puolue sai viime eduskuntavaaleissa tyrmäystappion, josta se on nyt toipunut. Mielipidemittauksissa keskusta on pysytellyt kokoomuksen edellä, kun on kysytty kannatusta eduskuntavaaleissa. Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä puhkuikin syystä tyytyväisyyttä vaali-iltana.

Vähemmän tyytyväisiä sen sijaan olivat SDP:n Antti Rinne, perussuomalaisten Timo Soini ja vihreiden Ville Niinistö.

Sosialidemokraateille vaalin tulos oli kaikkien aikojen pohjanoteeraus, vain Paavo Lipposen täydellinen mahalasku viime presidentinvaaleissa oli vielä näyttävämpi.

Myös vihreät kärsivät selvän tappion, huolimatta siitä, että puolueen kannattajat yleensä lähtevät eurovaaleissa hyvin liikkeelle.

Perussuomalaiset kuuluvat pettyneistä ilmeistään huolimatta voittajiin. Tulos oli tietenkin voitto edellisiin eurovaaleihin verrattuna, mutta iso tappio, kun sitä verrataan odotuksiin. Eurovaaleissa ei jytkyä tullut – ellei sellaiseksi nimetä sosialidemokraattien rajua tappiota.

SDP:n tuskaa lisää varmasti, että oppositioon hypännyt vasemmistoliitto teki hyvät vaalit ja palasi europarlamenttiin. Vasemmistoliitto vei kannatusta luultavasti sekä demareilta että vihreiltä. Seuraavissa eduskuntavaaleissa tuleekin vasemmiston keskinäinen kisa olemaan äärimmäisen kiinnostava asia.

Kaikkein tyytyväisin vaalin tulokseen voinee kuitenkin olla ruotsalainen kansanpuolue. RKP selvitti kisan jälleen rimaa hipoen ja osoitti kykynsä saada kannattajat liikkeelle silloin, kun on tosi paikka kyseessä.

Perussuomalaisten kärkiehdokas auttoi vielä viime metreillä RKP:n kampanjaa puhumalla törkyä, joka kääntyi esittäjäänsä vastaan. RKP:n puoluesihteeri lupasikin lähettää kukkapuskan perussuomalaisten ehdokkaalle kiitokseksi vaalityöstä.

Eurovaaleissa menestyivät sekä eurokriittiset että -myönteiset ehdokkaat. Kokoomuksen Alexander Stubb voitti äänikisan, ja hyvänä kakkosena tuli maaliin keskustan Olli Rehn. Molemmat ovat raskaan sarjan europoliitikkoja. Eurokriitikoiden kärkipaikka meni taas Paavo Väyryselle.

EU-vaaleissa romahtaneen SDP:n puheenjohtaja Antti Rinne kertoo tänään, lähteekö hän valtiovarainministeriksi.

Suomalainen meppijoukko edustaa lähes kauttaaltaan kokenutta poliitikkokaartia. Kun nyt aletaan jakaa valiokuntapaikkoja, on Suomesta tarjottavana kovia nimiä muun muassa maatalousvaliokuntaan, joka on yksi parlamentin tärkeimmistä valiokunnista.

Vaalien tulos heijastuu myös sisäpolitiikkaan. Maassa on vaihtumassa hallitus eikä kukaan tiedä vielä, kenestä tulee uusi pääministeri. Kokoomuksen puoluekokous päättää siitä ankaran sisäisen junttauksen jälkeen kesäkuussa puoluekokouksessa.

Uuden kokoomuslaisen pääministerin pitäisi heti alkuun pystyä sopimaan SDP:n uuden puheenjohtajan Antti Rinteen kanssa hallitusohjelmasta. Noissa neuvotteluissa SDP:tä painaa vaalitappio, mikä varmasti luo paineita neuvotteluille. Millaista politiikkaa SDP on valmis jatkossa harjoittamaan, onkin vaikeasti vastattava kysymys.

Uudet vaalit tuskin olisivat mikään ratkaisu. Viiden puolueen hallituksen pitää jotenkin yrittää hoiperrella loppuun asti, sillä muut vaihtoehdot ovat vielä huonompia.

SDP:lle on kuitenkin vaikea ennustaa tässä tilanteessa mitään ruusuista tulevaisuutta. Puolueen tilanne on niin paha, että siitä voi tulla ongelma demarien lisäksi koko Suomelle.

SDP:n vaalitappiosta paineita hallitusneuvotteluihin.

Tutkitusti turvallista

Kuluttajat haluavat aivan oikeutetusti tietää miten ja missä heidän syömänsä ruoka on tuotettu. Tämän tiedon saaminen on kuitenkin vaikeutunut, koska ruokaketju alkutuottajalta kuluttajalle on pidentynyt.

Kilpailu maksavista asiakkaista kiristyy maailman ruokamarkkinoilla. Muun muassa erilaiset tuoteväärennökset uhkaavat ruokaturvallisuutta monella eri tavalla. Kysymys on ruokaturvallisuuden lisäksi myös siitä, että ruokaa tuotetaan eettisesti kestävällä tavalla.

Lähes kaikissa Suomen tulevaisuutta koskevissa selvityksissä puhdas ja terveellinen ruoka mainitaan tulevaisuuden vahvuudeksi. Suomalaisen ruuan puhtaus ei ole pelkää puhetta, vaan sille löytyy myös selkeät tutkitut perustelut.

EU:n elintarviketurvallisuusviraston Efsan viime viikolla julkistaman tutkimuksen mukaan suomalaiset elintarvikkeet ovat EU:n puhtaimpien joukossa. Torjunta-ainejäämiä selvittäneessä tutkimuksessa ei löytynyt vuonna 2011 yhtään sallittujen raja-arvojen ylittänyttä näytettä. (MT 26.5.)

Suomalaisen ruuan puhtautta korostaa, että kaksi kolmasosaa suomalaisista näytteistä oli niin puhtaita, ettei jäämistä näkynyt mitään merkkejä.

Elintarviketurvallisuusviraston Eviran ylitarkastajan Tomi Kekin mukaan Suomen tilanne on pysynyt samankaltaisena myös vuoden 2012 näytteiden osalta.

Suomalaisen ruuan puhtaus ja turvallisuus eivät ole syntyneet itsestään. Erinomaisen ruokaturvallisuuden eteen pitää myös tehdä joka päivä töitä elintarvikeketjun kaikilla tasoilla. Tässä tehtävässä onnistuminen edellyttää, että se on myös alkutuotannossa taloudellisesti mahdollista.

Suomalaiset kuluttajat arvostavat kotimaassa tuotettua ruokaa. Heille pitää myös avoimesti kertoa, mistä heidän ostamansa ruoka on kotoisin.

VIERASYLIÖ

Lähipalvelut turvattava uudistuksissa

Suomen Yrittäjät julkisti tänä keväänä Elinkeinopoliittinen mittaristo -kyselyn. Kuudennen kerran tehdyssä kyselyssä kartoitettiin kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa.

Kyselyyn vastasi peräti 4 356 yrittäjää. He antoivat kunnille yleisarvosanaksi tyydyttävän.

Arvosanoja tärkeämpää on kuitenkin se, että aineiston perusteella kuntien johto ja yrittäjätoimijat alkavat yhdessä pohtia kipukohtia ja ratkaisemaan niitä. Yrittäjien ja kunnanjohtajien yhteisenä tavoitteena on elinvoimainen kotikunta.

Vastauksissa yrittäjät arvostelivat erityisesti kuntien hankintapolitiikkaa – ja erityisesti ylisuuria hankintakokonaisuuksia, jotka ovat mikroyritysten ulottumattomissa.

Tässä kohtaa on hyvä tiedostaa, että 93,4 prosenttia maamme yrityksistä on 1–9 henkilön suuruisia mikroyrityksiä. Nämä yritykset turvaavat lähipalvelut varsinkin pienissä maaseutumaisissa kunnissa.

Hankinnat voi myös pilkkoa

Hankinnat ovat siis haaste, johon liittyy käynnissä oleva hankintalain uudistaminen. Mikroyrityksiä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä uudistuksessa kiinnostaa se, että julkisen ostajan on pakko harkita ison hankinnan pilkkomista osiin.

Asiaan liittyy myös hallitus- ja oppositiopuolueiden yhdessä sopima sosiaali- ja terveydenhuollon perusratkaisu.

Sote-menot ovat jo nyt 52 prosenttia kuntien kaikista käyttömenoista. Olen huolissani siitä, että mikro- ja pk-yritykset ovat vaarassa jäädä jalkoihin, kun sote-alueiden tekevät isoja hankintoja.

Nyt ratkotaan miljardien eurojen hankintojen tulevaisuus ja samalla se, miten suomalaisomisteiset yritykset ovat tuottamassa palveluita, tarjoamassa tavaroita ja tuotteita sekä tekemässä urakoita.

Sote-ratkaisu sinänsä tarjoaa mahdollisuuden rakentaa yhteistyöhön pohjautuva malli, jossa sekä julkinen että yksityinen sektori tuottavat palveluita.

Tässä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa on mahdollista turvata kolme avainasiaa: kansalaisten valinnanvapaus, kuntien elinvoima ja palveluntuottajien toimintaedellytykset.

Siksi onkin välttämätöntä, että lakiuudistuksessa erotetaan palveluiden järjestäminen ja tuottaminen toisistaan.

Aikanaan aloittavien viiden sote-alueen tulee olla palveluiden järjestäjiä, jotka tilaavat sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tasaveroisesti erilaisilta tuottajilta: julkiselta sektorilta, järjestöiltä ja yrityksiltä.

Miksi ulkoistettu palvelutuotanto on mahdoton ajatus joillekin päättäjille.

Menestyvä yritys tuo verotuloja ja työpaikkoja kuntaan.

Monituottajamalli on mahdollisuus

Suomessa vanhusväestön osuus kasvaa ja työikäisten määrä vähenee niin merkittävästi, että palvelutuotantoa on uudistettava, jotta pystymme turvaamaan nykytasoiset hyvinvointipalvelut.

En yksinkertaisesti ymmärrä sitä, että miksi ulkoistettu palvelutuotanto on mahdoton ajatus joillekin päättäjille. On kaikkien etu, että laadukkaat ja kustannustehokkaat lähipalvelut turvataan monituottajamallilla, jossa palveluita tuottavat julkisen sektorin lisäksi yritykset.

Lopullisen ratkaisun on tuotava mukanaan kustannus- ja laatuvertailujärjestelmä, jotta pystytään vertaamaan eri tuottajien kustannuksia.

Kuntalaisten valinnanvapauden kasvaessa he tulevat entistä tietoisimmiksi palveluiden kustannuksista ja laadusta, kun he ostavat palveluita esimerkiksi palveluseteleillä. Tämä parantaa palvelun laatua. Kun kysyntä kasvaa, kuntiin tulee myös enemmän palveluntarjoajia. Syntyy kilpailua asiakkaista. Se puolestaan vaikuttaa hintoihin.

Vuonna 2009 voimaan astunut palvelusetelilaki mahdollistaa palvelusetelien käytön lähes kaikissa sosiaali- ja terveyspalveluissa. Tällä hetkellä palveluseteliä käyttää jo noin 170 kuntaa.

Palveluseterillä voi ostaa palvelun yksityiseltä ja kolmannelta sektorilta. Palvelusetelin arvo voi kattaa ostetun palvelun kokonaan tai osittain, jolloin kuntalainen maksaa palveluntuottajalle omavastuuosuuden.

Palvelun ostopäätöksen tekee asiakas eli kuntalainen. Jos hän ei ole tyytyväinen saamaansa palveluun, hän vaihtaa palveluntuottajaa.

Sosiaali- ja terveyspalvelualalla toimii jo nyt lähes 20 000 yritystä. Ne työllistävät yhteensä 60 000 ihmistä. Alan yrittäjät turvaavat monen pienen kunnan lähipalvelut ja hillitsevät kunnan kustannuskehitystä sote-palveluissa.

Yrityksillä on suuri vaikutus myös elinvoimaisuuteen. Menestyvä yritys tuo verotuloja ja työpaikkoja kuntaan.

Kuntien palvelulinjaukset puuttuvat

Suomen Yrittäjien kuntajohtajille ja yrittäjille huhtikuussa tekemä kysely paljasti, että kolmasosa kunnista ei ole linjannut, mitä palveluita kunta tuottaa itse ja mitä se ostaa ulkopuolelta.

Useimmat kunnat ovat kuitenkin jo pohtineet palveluiden järjestämistä ja haluavat mukaan myös yritysten ja järjestöjen tarjoamat palvelut.

Kyselymme osoittaa myös sen, että esimerkiksi palvelusetelien käyttö ontuu liian vähäisestä tiedottamisesta yrittäjille – mutta erityisesti palveluiden käyttäjille.

Nyt viimeistään jokaisen kunnan pitää päättää, millaisia ja kenen tuottamia palveluita se tarjoaa asukkailleen. Myös palveluiden tuottajien pitää tietää kunnan aikeet, jotta ne voivat kehittää omaa toimintaansa.

Kunnissa pitää nyt tehostaa omistajaohjausta, etsiä ennakkoluulottomasti uusia palvelutapoja ja kumppaneita palvelutuotantoon. Se on myös veroja maksavien kuntalaisten etu ja oikeus.

ANSSI KUJALA
Kirjoittaja on Suomen Yrittäjien varatoimitusjohtaja.

PÄIVÄN KUVA

SINIKKA KUJALA

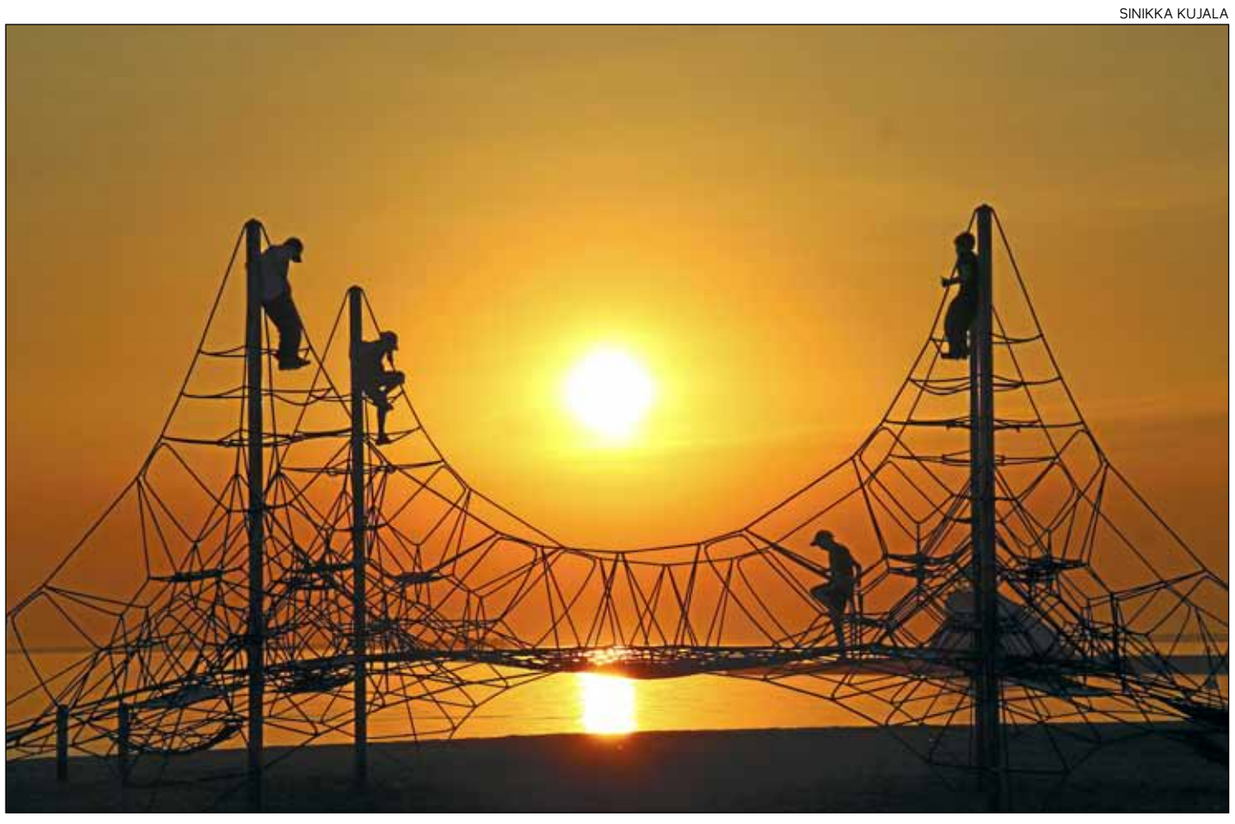

Kuin tropiikissa

Thaimaalaisia kalastajia köysisiltaa punomassa tropiikin auringonlaskussa? Ei, vaan suomalaisia lapsia nauttimassa viikonlopun helteestä Oulun Nallikarissa. Lapset kiipeilevät rannalle pystytetyssä kiipeilytelineessä.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: HEIKKI VUORELA

Kuka haluaa päättää EU:n rahoista?

Tässä sitä ollaan puhtaine kauloinemme. EU-parlamenttiin on saatu sellaiset edustajat, jollaiset äänestämättä jättäneet halusivat sinne äänestäjien valitsevan.

Maaseudun kannalta edessä on tuttu kysymys: kuka tai mieluummin ketkä hoitavat seuraavan viiden vuoden ajan asioita siinä valiokunnassa, jonka nimi on maatalous ja maaseudun kehittäminen?

Maaseudun Tulevaisuuden vaalikoneessa maaseutuvaliokuntaan lupasivat pyrkiä Anneli Jäätteenmäki, Olli Rehn ja Paavo Väyrynen eli kaikki keskustan valitut.

Kokoomuksesta maaseutuvaliokuntaan lupasi pyrkiä varasijalle jäänyt Petri Sarvamaa. Hänen kohtalonsa riippuu nyt siitä, mitä äänikuningas Alexander Stubb tekee isona.

Vaikka kyseessä eivät olleet ministerin eikä edes suulliset lupaukset, asia ei ole vielä selvä. Uuden Suomen vaalikoneessa keskustan valituista vain Väyrynen vahvisti MT:n vaalikoneessa antamansa lupauksen. Tiistain Kauppalehdessä maaseutuvaliokuntaan ei ole menossa kukaan.

Avainasemassa ovat Alexander Stubb ja Olli Rehn.

heikki.vuorela@maaseuduntulevaisuus.fi

Jäätteenmäellä ja Väyrysellä on ollut mahdollisuus pyrkiä EU-parlamentin maaseutuvaliokuntaan ennenkin, mutta he eivät ole niin tehneet tai ainakaan onnistuneet.

Sillä ei valiokuntiin mennä noin vain. Ei varsinkaan maaseutuvaliokuntaan, joka käsittelee suurta osaa EU:n budjetista ja EU:n ainoaa oikeasti yhteistä politiikkaa. EU-parlamentin maaseutuvaliokuntaan on tunkua – muualla, maista joissa halutaan katsoa oman edun perään. Suomella oli viime kaudella kaksi varajäsenyyttä, kokoomuksen Sarvamaa ja keskustan Riikka Pakarinen.

Suomalaismepeillä on toki hyvä lähtöasemat, kun valiokuntapaikkoja jaetaan. On komissaaria, suoraan hallituksesta lähtevää ja entistä ministeriä, pitkäaikaista europarlamentaarikkoa. Se antaa arvovaltaa ja uskottavuutta titteleitä kunnioittavassa Euroopassa.

Suorin tie maaseutuvaliokuntaan olisi silti ollut Sarvamaalla, hän kun on ennenkin ollut.

Peli etenee niin, että EU:n parlamenttiryhmissä valiokunta- ja muista paikoista neuvottelee kunkin maan eniten ääniä saanut edustaja. Neuvottelut alkavat heti kesäkuun alussa.

Avainasemassa ovat siten Alexander Stubb, Olli Rehn, Jussi Halla-aho, Liisa Jaakonsaari, Heidi Hautala ja Merja Kyllönen.

Jokainen meppi saa vähintään yhden valiokuntapaikan ja yhden varapaikan. Arvostetuimmat, ahkerimmat ja taustaryhmältään vahvimmat saavat useammankin.

Varapaikkakin on käypää valuuttaa, varaedustaja voi osallistua aina kokoukseen. Onpa sellainenkin mahdollista, että tekee kaupan ja menee jonkun toisen tilalle, vaikkei ole edes varajäsen. Jäätteenmäki teki niin, kun valiokunta äänesti maatalousuudistuksesta.

Stubbin tilanne on mutkikas. Hän neuvottelee samaan aikaan sekä parlamenttiasemista että pyrkii kokoomuksen puheenjohtajaksi, jolloin ei itse menisikään parlamenttiin.

Jos Stubb luottaa voittoonsa, neuvotteleeko hän paikkoja jo Sarvamaata ajatellen? Siinä tapauksessa yksi paikka olisi maaseutuvaliokunnassa. Joka tapauksessa sitä vaatii kokoomuksen maaseutu-uskottavuus.

Rehnin tehtävä on hoitaa Suomelle maatalousmeppi keskustaliberaalien Alde-ryhmään. Entiselle komissaarille lienee tarjolla muitakin paikkoja, mahdollisesti EU:n huipputehtäviäkin. Silloin maaseutuvaliokunta lankeaisi jollekin toiselle keskustalaiselle – joiden aitoon innostukseen uskon vasta kun näen.

En yllättyisi, vaikka valiokuntaan menisikin lopulta samaan parlamenttiryhmään kuuluva RKP:n Nils Torvalds.

Sen sijaan yllättyisin iloisesti, jos maaseutuvaliokuntaan menisi muista ryhmistä perussuomalaisten Sampo Terho, vasemmiston Merja Kyllönen tai SDP:n Miapetra Kumpula-Natri. En järkyttyisi.

Maatalouspolitiikassa ei ole tulevalla EU-parlamenttikaudella megaluokan asioita – paitsi jos EU:n maatalouspolitiikkaan tehdään välitarkistus, jollaiset ovat tavanneet olla jopa isompia kuin varsinaiset uudistukset.

Jos välitarkistusta ei tule, maatalouden kannalta isoin juttu onkin kauppaneuvottelut Yhdysvaltojen kanssa, ja koko maa- ja metsätaloudelle energia- ja ilmastopolitiikka.

Maaseudun elämä ei enää olekaan yksinkertaista ja yhden valiokunnan varassa.

LEHTIKATSAUS

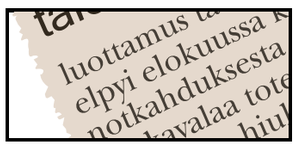

Alueellisuus näkyi vaaleissa

Keskisuomalainen pohtii eurovaalien äänestyskäyttäytymistä ja valittuja euroedustajia.

”Yhtäällä ovat vahvan alueellisen kannatuksen saaneet, toisaalla koko maasta valtakunnallisesti ääniä haravoineet edustajat ja kolmantena näiden kahden yhdistelmä.”

”Kun äänestysalueena on koko Suomi, herää väistämättä huoli siitä, tulevatko vain pääkaupunkiseudun ehdokkaat valituiksi. Näin siksi, että väestön määrä on suurin Etelä-Suomessa.

Huoli näyttäisi olevan turha. Alueellisilla äänillä ja niiden keskittämisellä on iso merkitys eurovaaleissa.

Toivottavasti alueellisuus – eli Suomen näkeminen kokonaisuutena eikä vain pääkaupunkiseudun kautta – pysyy myös meppien asialistalla heidän toimiessaan Euroopassa.”

SDP:llä vain yksi suunta

Timo Roos pakinoi SDP:n **Demokraatissa** yhteistyöstä kokoomuksen kanssa.

”(Jyrki) Kataisen mukaan ’parempi Eurooppa on se, joka rakennetaan kokoomuksen arvomaailman varaan’. Riittäköön tuo viisaus nyt lopultakin SDP:lle, etenkin kun Katainen vielä piikitteli kokoomuksen olevan suurempi kuin koko vasemmisto yhteensä.

SDP:llä on tästä eteenpäin vain yksi suunta, yksi tie, eikä sillä kuljeta yhtä jalkaa kokoomuksen kanssa. Menkööt itseensä ne johtajamme, jotka tähän ovat erehtyneet.”

”Monen vanhan demarin sydäntä on viime vuosina kouraissut syvältä kuunnellessaan joidenkin johtajiemme vakuutteluja, kuinka hyvin yhteistyö kokoomuksen kanssa on sujunut.”

”Minulta on tiedusteltu, tiedänkö, voiko vaalitappioon kuolla. Vastaan nyt, että tiedän. Ei voi, vaikka mieli joskus tekisi.”